

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte: Ursache Petru,

judcători: Toma Nadejda, Moraru Petru, Sternioală Oleg, Bejenaru Iurie,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Matusenco Ion în numele inculpatului Luța Gheorghe Mihail, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriai Centru mun.Chișinău din 23 mai 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Luța Gheorghe Mihai, născut la 04.04.1976, originar din r-ul Strășeni, sat. Vorniceni, domiciliat mun.Chișinău, str.Cuza Vodă nr.9 ap.122.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 01.11.2010 – 23.05.2011

Instanța de apel: 21.06.2011 – 07.03.2012

08.07.2013 – 11.11.2013

23.09.2014 – 03.11.2014

Instanța de recurs: 04.03.2013 – 28.05.2013

04.03.2014 – 24.06.2014

05.02.2015 – 06.05.2015

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție, asupra recursului,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 23 mai 2011, Luța Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate ce ține de organizarea migrației pe un termen de 1 (un) an.

S-a dispus încasarea de la Luța Gheorghe în beneficiul lui Andriuța Valeriu, prejudiciul material în sumă de 450 Euro, conform cursului oficial în valută națională, la momentul executării hotărârii.

2. În fapt, instanța de fond a reținut, că Luța Gh. pe parcursul lunii octombrie 2006, aflându-se în mun. Chișinău, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu cet. Spătar B. (în privința căruia a fost pronunțată o hotărâre definitivă de condamnare pe acest caz), urmărind scopul obținerii unui folos financiar în mărime de 3 500 Euro, ceea ce la acel moment conform cursului oficial al BNM constituia suma de 58 156 lei, a întreprins acțiuni privind organizarea intrării și șederii ilegale pe teritoriul Irlandei, prin tranzitarea teritoriului mai multor țări al cetățeanului Republicii Moldova Andriuță V., care nu este nici cetățean, nici rezident al acestei țări.

Astfel, la începutul lunii octombrie 2006, Andriuță V. a solicitat lui Spătar B. (care acționa de comun acord și împreună cu Luța Gheorghe) să-i organizeze intrarea și șederea legală pe teritoriul Irlandei.

În aceste circumstanțe, Luța Gh., acționând de comun acord și împreună cu Spătar B., i-a comunicat lui Andriuță V. (despre care cunoștea că nu dispune de modalități legale de intrare și ședere pe teritoriul Irlandei) că-i poate organiza intrarea și șederea legală pe teritoriul Irlandei contra sumei de 3 500 Euro, fapt pentru care este necesar să prezinte copia buletinului de identitate și câteva fotografii.

În continuare, în aceeași perioadă de timp a lunii octombrie 2006, Andriuță V. i-a transmis lui Spătar B. suma de bani solicitată, în mărime de 3500 Euro, copia buletinului de identitate, precum și câteva fotografii, necesare pentru confecționarea documentelor false, ce urmau a fi folosite pentru organizarea migrației ilegale a lui Andriuță V.

La 04 octombrie 2006, Luța Gh. acționând împreună și de comun acord cu Spătar B., în scopul realizării intențiilor lor infracționale comune, i-a organizat cet. Andriuță V. transportarea cu trenul din or. Chișinău în or. Kiev, R. Ucraina, unde aceștia urmau să fie întâlniți de către Luța Gh.

Astfel, la 05 octombrie 2006, Luța Gh. preluând activitatea infracțională începută de către Spătar B., cu care acționa împreună și de comun acord, i-a întâlnit pe aceștia la gara feroviară din or. Kiev, Ucraina, de unde l-a transportat și cazat la un apartament, închiriat din timp.

Ulterior, Luța Gh., urmînd scopul obținerii unui folos financiar direct de pe urma organizării migrației ilegale, i-a transmis lui Andriuță V. un pașaport al Republicii Lituania cu fotografia și datele de anchetă a unei persoane necunoscute, care potrivit indicației lui Luța Gh., urma să fie folosit de către Andriuță V. pentru legitimare la intrarea și șederea pe teritoriul Irlandei, precum și a țărilor ce urmau a fi tranzitate în acest scop. Andriuță V. observînd caracterul ilegal al acestei migrațiuni a refuzat de a pleca cu acest document fals și a revenit în Republica Moldova.

La sfîrșitul lunii octombrie 2006, Andriuță V. s-a deplasat cu autocarul în R. Ucraina, or. Odessa, unde a fost întâlnit de către Spătar B., care l-a cazat într-un apartament închiriat din timp de către Luța Gh.

Astfel, Luța Gh. aflându-se în acest apartament din or. Odessa, R. Ucraina, acționând de comun acord și împreună cu Spătar B., urmărind scopul obținerii unui folos financiar direct de pe urma organizării migrației ilegale, a primit în acest scop de la Spătar B., în prezența lui Andriuță V. suma de bani în mărime de 450 Euro, ceea ce la acel moment conform cursului oficial al BNM constituia suma de 7 470 lei.

Totodată, în aceste circumstanțe Luța Gh. i-a transmis lui Andriuță V. un pașaport al Republicii Lituania fals, în care au fost efectuate schimbări ale conținutului inițial prin înlăturarea mecanică a fotografiei posesorului precedent cu înlocuirea fotografiei lui Andriuță V. și păstrarea datelor de anchetă.

Conform intenției infracționale a lui Luța Gh. și Spatar B., pașaportul respectiv fals urma să fie folosit pentru legitimare de către cet. Andriuță V. la intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Irlandei. Totodată, în acest scop, Luța Gh. a organizat transportarea cet. Andriuță V. cu taxiul la portul maritim din or. Odessa, de unde la indicația lui Luța Gh. ultimul a procurat bilet de călătorie cu vaporul cu destinația Odessa-Tbilisi-Georgia, instructându-l asupra comportamentului la trecerea controlului de acte în timpul tranzitării teritoriului Georgiei și Franței.

La sfârșitul lunii octombrie 2006, Andriuță V. acționând la indicația lui Luța Gh. și Spătar B., pentru intrarea pe teritoriul Irlandei, s-a deplasat cu avionul din or. Tbilisi, Georgia în or. Paris, Franța, unde, în timpul trecerii controlului de frontieră la ieșirea de pe teritoriul acestei țări a fost reținut și s-a depistat că deține asupra sa document de identitate lituanian fals.

În drept, prima instanță a încadrat fapta inculpatului Luța Gh. în baza art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal – *organizarea migrației ilegale, adică organizarea în scopul obținerii direct a unui folos financiar, a intrării, șederii, tranzitării ilegale a teritoriului statului, a persoanei care nu este cetățean nici rezident al acestuia, de două persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocații Matusenco I. și Lebedinschi A. în numele inculpatului Luța Gh., care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelurilor au invocat că, instanța de fond eronat a interpretat circumstanțele de fapt și incorect a aplicat normele de drept. La baza sentinței de condamnare instanța s-a bazat doar pe declarațiile părții vătămate Andriuță V., care au fost combătute de materialele cauzei. Acuzatorul de stat n-a prezentat probe pertinente și concludente ce ar fi demonstrat vinovăția inculpatului Luța Gheorghe, în săvârșirea infracțiunii incriminate.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2012, au fost admise apelurile declarate de avocații Matusenco I. și Lebedinschi A. în numele inculpatului Luța Gh., casată sentința Judecătoriei sect. Centru, mun. Chișinău din 23 mai 2011, inclusiv din alte motive, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Luța Gh. în baza art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de

procedură penală pe motiv, că există alte circumstanțe, care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a stabilit cu certitudine că Luța Gheorghe a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, însă necătînd la faptul că vinovăția inculpatului Luța Gh. a fost pe deplin dovedită, el nu poate fi tras la răspunderea penală, deoarece prin ordonanța din 03 iunie 2008 Luța Gh. a fost recunoscut în calitate de bănuț în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) Cod penal (f. d. 81 vol. 1) și abia, prin ordonanțele din 07 septembrie 2010 și 10 octombrie 2010, Luța Gh. a fost pus sub învinuire în baza art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal (f. d. 184-185 vol. 1) .

Potrivit art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț persoana în privința căreia a fost emisă o ordonanță de recunoaștere în această calitate, mai mult de 3 luni, iar în speța dată au trecut deja 2 ani 3 luni și 4 zile.

Astfel, Luța Gheorghe s-a aflat în calitate de bănuț mai mult decît termenul limită stabilit de art.63 alin.(2), (5) Cod de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art. 63 alin. (6) Cod de procedură penală, calitatea de bănuț a lui Luța Gheorghe a încetat de drept la 03 septembrie 2008, adică după expirarea a 3 luni de la recunoașterea acestuia în calitate de bănuț.

Astfel, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 251 Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal, atrage nulitatea actului procedural numai în cazul cînd s-a comis o încălcare a normelor procesual-penale, ce nu poate fi înlăturate decît prin anularea acelu act, odată ce ordonanțele de punere sub învinuire a lui Luța Gheorghe se consideră nule, devin nule și toate celelalte acte procedurale de la urmărirea penală, de la judecarea cauzei și adoptarea sentinței.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recursuri ordinare procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăuț D., care invocînd temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrii contestate cu menținerea sentinței Judecătoriai sect. Centru, mun. Chișinău din 23 mai 2011, argumentînd, că instanța de apel eronat s-a referit la dispoziția art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, concluzionînd că, organul de urmărire penală l-a reținut pe Luța Gh. în calitate de bănuț mai mult de 2 ani și 3 luni, astfel termenul de bănuț fiind omis, deoarece conform art.63 alin. (6) Cod de procedură penală, în vigoare în anul 2008, se menționa că „...dacă pînă la expirarea termenilor indicate în alin.(2) nu s-a dispus scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, sau punerea sub învinuire, calitatea de bănuț încetează de drept. Încetarea de drept a calității de

bănuie în legătură cu expirarea termenilor indicate în alin.(2), în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente, nu împiedică punerea persoanei sub învinuire pentru același fapt”.

Recurentul a invocat că referirea la hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010 a Curții Constituționale privind declararea neconstituțională a alin.(6) al art. 63 Cod de procedură penală, contravine prevederilor art. 28 alin. (2) al Legii cu privire la Curtea Constituțională din care rezultă că *„Actele normative sau unele părți ale acestora declarate neconstituționale devin nule și nu se aplică din momentul adoptării hotărârii respective a Curții Constituționale”.*

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 28 mai 2013 au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut D., a fost casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2012 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a menționat că, instanța de apel în decizia contestată s-a pronunțat asupra vinovăției lui Luța Gh., apreciind corectă sentința în această parte, iar soluția este adoptată drept urmare a unor încălcări procesuale la judecarea cauzei, constatînd că organul de urmărire penală a încălcat prevederile art. 63 Cod de procedură penală și ordonanța de punere sub învinuire este nulă.

În cazul în care, în opinia instanței de apel, la judecarea cauzei au avut loc încălcări procesuale și drept urmare a acestor încălcări s-a adoptat o decizie de încetare a procesului penal, instanța nu era în drept să se pronunțe asupra fondului cauzei (vinovăția sau nevinovăția), adică instanța nu putea pe aceiași cauză să adopte două soluții una de încetare, iar alta de condamnare.

Potrivit materialelor cauzei careva acțiuni sau acte ale organului de urmărire penală de către participanții la proces nu au fost contestate judecătorului de instrucție, iar instanța de apel nu a cercetat actele procesuale ale organului de urmărire penală la care se referă în decizia contestată și nu a verificat dacă părțile au avut obiecții referitor la acțiunile organului de urmărire penală și dacă au depus vre-o plîngere privind recunoașterea nulității actelor procesuale efectuate în cadrul urmăririi penale.

Astfel, din cele expuse supra instanța de recurs a conchis că instanța de apel nu a judecat apelurile avocaților Matusenco I. și Lebedinschi A. în numele inculpatului Luța Gh. în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și a adoptat o hotărâre fără verificarea legalității și temeiniciei sentinței.

Colegiul lărgit a menționat că, instanța de apel a avut obligațiunea ca în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate, avînd în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate de avocați în numele inculpatului Luța Gh., precum și asupra vinovăției sau nevinovăției

inculpatului, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

9. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2013 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocații Matusenco I. și Lebedinschi A. în numele inculpatului Luța Gh., cu menținerea sentinței.

10. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Luța Gh. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele inculpatului Luța Gh., precum că nu a comis infracțiunea imputată, deoarece aceste afirmații se combat prin totalitatea de probe cercetate în cadrul ședințelor de judecată a instanțelor de fond și de apel.

Mai mult, instanța de apel a considerat că, în cazul în care, în opinia apărării, la judecarea cauzei au avut loc încălcări procesuale aceste acțiuni urmau a fi contestate. Potrivit materialelor cauzei careva acțiuni sau acte ale organului de urmărire penală de către participanții la proces nu au fost contestate judecătorului de instrucție.

Prin urmare, dat fiind că nu a fost abordată nulitatea actelor procedurale, presupuse a fi viciate juridic, în termenul prevăzut de lege, adică la finisarea urmăririi penale, ei au pierdut dreptul la contestarea acestor acte, ulterior, adică în instanțele de judecată, prezumându-se că inculpatul și apărătorul său au acceptat modul în care s-a desfășurat respectivul proces penal.

11. Nefiind de acord cu decizia adoptată, inculpatul Luța Gh. a declarat recurs ordinar, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel din 11 noiembrie 2013, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocând că:

- la momentul săvârșirii acțiunilor ce i se incriminează, acționa Legea cu privire la migrațiune din 06.12.2002, prin care noțiunea de migrațiune ilegală era definită ca intrarea în Republica Moldova, șederea și ieșirea din teritoriul ei cu încălcarea legislației în vigoare a Republicii Moldova, pe când actele infracționale incriminate au fost comise pe teritoriul Ucrainei;

- au fost încălcate prevederile art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece a fost ținut în calitate de bănuț mai mult de 3 luni;

- învinuirea se bazează pe presupuneri, nefiind prezentate de acuzator a unor probe pertinente ce confirmă vinovăția inculpatului;

- instanța, recunoscându-l vinovat nu a aplicat prevederile art. 60 Cod penal, prescripția atragerii la răspundere penală, pe când infracțiunea săvârșită este una puțin gravă, iar de la comiterea ei au expirat 5 ani.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 iunie 2014 a fost admis recursul ordinar declarat de inculpatul Luța Gh., casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2013 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

13. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a menționat că, instanța de apel contrar prevederilor art. 414, 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală a pronunțat o hotărîre ilegală și nemotivată, deoarece adoptînd soluția de respingere a apelurilor declarate de apărători, s-a limitat la o motivare insuficientă, or recurentul s-a referit la fapte, invocate și în instanța de apel, precum, că la momentul săvîrșirii actelor infracționale era în vigoare o altă lege cu privire la migrație, iar acțiunile săvîrșite de inculpat au fost săvîrșite pe teritoriul Ucrainei, care în opinia lui, nu pot fi calificate ca infracțiune pe teritoriul Republicii Moldova.

Totodată, instanța de recurs a reținut și faptul că, instanța de apel menținînd sentința instanței de fond nu a verificat posibilitatea aplicării în privința lui Luța Gh. a prevederilor art. 60 Cod penal, care stipulează, că persoana se liberează de la răspunderea penală, dacă din ziua săvîrșirii unei infracțiuni mai puțin grave au expirat 5 ani, ori, infracțiunea săvîrșită de inculpat este una mai puțin gravă care s-a consumat în luna octombrie 2006.

Astfel, Colegiul lărgit a ajuns la concluzia, că instanța de apel a examinat pur formal apelurile declarate, n-a clarificat care circumstanțe sunt relevante pentru prezenta cauză, ce constituie o eroare de drept ce nu poate fi reparată în instanța de recurs.

14. Rejudecînd cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014 au fost admise apelurile declarate de avocații Matusenco I. și Lebedinschi A. în numele inculpatului Luța Gh., casată din alte motive sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 23 mai 2011, în partea numirii pedepsei și aditerii acțiunii civile, pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Luța Gh. a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și a fost liberat de pedeapsa penală în conformitate cu prevederile art. 389 alin.(4) pct. 3) Cod de procedură penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut la art. 60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

Acțiunea civilă înaintată de Andriuță V. privind încasarea prejudiciului material a fost lăsată spre soluționare în procedură civilă.

15. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionînd asupra vinovăției inculpatului Luța Gh. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal.

Deși inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția, instanța de apel a conchis că în acțiunile acestuia sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, fiind dovedită prin declarațiile părții vătămate Andriuță V., martorilor Spatar B., Enachi M. date în ședința instanței de fond și verificate prin darea citirii lor în cadrul ședinței instanței de apel, precum și prin probele materiale administrate la urmărirea penală și examinate în cadrul cercetării judecătorești, cum ar fi:

- cererea părții vătămate Andriuță V. adresată la poliție (f. d. 13 vol. I);
- procesul-verbal de ridicare a pașaportului seria 33407936, eliberat pe numele Jegla R. pe 32 file și scrisoare de încredere emisă de Spătar B. pe 1 filă, titlu de călătorie eliberat de Ambasada Franței nr. 110296, la 23.11.2006 (f. d. 26-29, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectelor din 12.03.2007 (f.d. 30-31,vol. I);
- copia sentinței, prin care Spătar B. a fost condamnat la 29.10.2007 de către Judecătoria Grigoriopol în baza art.362¹ al.3 lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare cu privarea de dreptul de a presta servicii de turism pe un termen de 3 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis (f. d. 61-62, vol. I);
- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 03.06.2008, din care se vede că partea vătămată Andriuță V. a recunoscut persoana de pe foto nr.3, care s-a dovedit a fi Luța Gh., persoana care l-a cazat la un apartament din or. Kiev și i-a transmis lui Spătar B. pașapoartele lituaniene(f. d. 77, vol. I);
- informația de la Serviciul Grăniceri al Republicii Moldova privind traversarea frontierei de stat a RM pe perioada de timp 01.01.2006 - 31.12.2007 de către Luța Gh. (f. d. 156, vol. I);
- informația Băncii Naționale a Moldovei la data de 31.10.2006 (f.d.182, vol.I);
- procesul-verbal de confruntare din 22.09.2010, efectuat dintre partea vătămată Andriuță V. și învinuitul Luța Gh. (f. d. 194-195 vol. I);

Instanța de apel a ajuns la concluzia că inculpatul Luța Gh. nu poate fi tras la răspundere penală pentru infracțiunea săvârșită, deoarece în conformitate cu art. 60 alin.(1) lit.b) Cod penal a expirat termenul prescripției de tragere la răspundere penală, ținând cont de faptul că conform art. 16 Cod penal infracțiunea săvârșită de inculpatul Luța Gh. se consideră infracțiune mai puțin gravă pentru care legea prevede ca pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani. Astfel, de la data săvârșirii infracțiunii, luna octombrie 2006 au expirat deja 5 ani.

Referitor la argumentele avocaților, în ce privește încetarea procesului penal, indicînd prevederile art. 63 alin.(6) Cod de procedură penală, care a fost declarat neconstituțional prin hotărîrea Curții Constituționale, instanța de apel a

menționat că, ținând seama de principiul contradictorialității (art.24 Cod de procedură penală) și egalității părților în procesul penal raportat la art. 63 Cod de procedură penală, termenul de 3 luni este un termen înăuntrul căruia procurorul, îi aparține dreptul și obligația de punere sub învinuire în acest termen a persoanei bănuite de săvârșirea vreunei infracțiuni.

Astfel, a menționat că prin ordonanța din 03.06.2008 Luța Gh. a fost recunoscut ca bănuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.362¹ alin.(2) Cod penal în prezența apărătorului său N. Micu. Tot în aceeași zi a fost audiat ca bănuit în prezența apărătorului N. Micu și aplicată măsura de reprimare lui Luța Gh. obligarea de a nu părăsi localitatea (f. d. 81-84 vol. I).

Prin ordonanța din 07.09.2010 a procurorului în secția combatere trafic de ființe umane a Procuraturii Generale, Dadu I. - Luța Gh. a fost pus sub învinuire, incriminându-i comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin.2 lit. c) Cod penal în prezența apărătorului Matușenco I. (f. d. 184-185 vol. I), iar prin ordonanța din 10.10.2010 emisă de același procuror, Luța Gh. a fost pus sub învinuire în baza art.362¹ alin.(2) lit. c) Cod penal în prezența apărătorului său.

La fel, instanța a mai indicat că, pe de altă parte, după încetarea de drept a calității de bănuit a lui Luța Gh., organul de urmărire penală era în drept în cazul apariției a unor fapte noi sau recent descoperite ori a acumulării ulterioare a probelor suplimentare de a relua urmărirea penală în conformitate cu art. 63 alin.(6), art.287 alin.(4) Cod de procedură penală prin emiterea unei ordonanțe motivate în acest sens după cum este prevăzut în art. 255 Cod de procedură penală.

16. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Matușenco I. în numele inculpatului Luța Gh., solicitând casarea hotărârilor de condamnare a lui Luța Gh., rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal pe motivul erorilor procedurale admise la faza urmăririi penale.

În motivarea recursului invocă temeiurile de drept prevăzute în art. 427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală – *„cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate”,* pct. 6) – *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”* și pct. 12) – *„faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”,* expunând aceleași motive ca și în cererea de apel.

17. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

17.1. Recurentul invocă temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate*”, însă din conținutul recursului rezultă că nu este argumentarea în acest sens, și de aceea Colegiul lărgit nu se va expune asupra acestui temei.

17.2. Recurentul invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Analizând decizia atacată, Colegiul constată că temeiurile invocate de către recurent, prevăzute în pct. 6) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afectat soluția acesteia.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

17.3. Totodată, Colegiul penal constată faptul că, avocatul Matusenco I. în recursul său indică prevederile art. 427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, care stipulează *că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, însă din conținutul recursului rezultă că avocatul solicită casarea deciziei instanței de apel, care a menținut sentința primei instanțe, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărîri de încetare pe motivul erorilor procedurale admise, considerînd totodată că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate, ceea ce se prevede în pct. 8) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, care stipulează *că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

Colegiul penal menționează că, temeiul prevăzut de pct. 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Sub aspectul temeiului pct. 12) al normei menționate, Colegiul enunță că, potrivit practicii judiciare stabilite la judecarea recursului ordinar în cauza penală, s-a atenționat că, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material*.

Pentru a pronunța o asemenea concluzie, este necesar să se țină cont de fapta săvârșită, așa și cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, precum și să se stabilească, dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, corespunzătoare faptei constatate, și numai în cazul cînd fapta a fost încadrată în baza unei alte norme penale, este posibil de conchis că aceasta a fost încadrată juridic greșit.

În această ordine de idei, Colegiul penal se va expune privitor la temeiul prevăzut de pct. 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, deoarece recurentul invocă nevinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

În conformitate cu materialele cauzei inculpatul Luța Gh. a fost pus sub învinuire, recunoscut vinovat și condamnat de instanța de fond în baza art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal – *organizarea migrației ilegale, adică organizarea în scopul obținerii direct a unui folos financiar, a intrării, șederii, tranzitării ilegale a teritoriului statului, a persoanei care nu este cetățean nici rezident al acestuia, de două persoane*, iar instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, verificînd legalitatea hotărîrii contestate și temeinicia hotărîrii atacate, în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, l-a eliberat de răspunderea penală pe Luța Gh. recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii imputate în conformitate cu prevederile art. 389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură

penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut la art. 60 alin.(1) lit.b) Cod penal.

Colegiul lărgit conchide că instanța de apel corect a menținut hotărârea primei instanțe privind recunoașterea vinovăției inculpatului Luța Gh. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, constatând că instanța de fond just a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care confirmă cu certitudine că în acțiunile lui Luța Gh. sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal.

La fel, corect a fost dispusă liberarea de pedeapsa penală a inculpatului în conformitate cu art. 389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut la art. 60 alin.(1) lit.b) Cod penal, care prevede că persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii mai puțin grave au expirat 5 ani, constatând că infracțiunea săvârșită de inculpat, potrivit art. 16 Cod penal, se consideră infracțiunea mai puțin gravă pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv, iar din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de 5 ani.

Referitor la argumentele avocatului privind încetarea procesului penal pe motivul erorilor procedurale admise, Colegiul lărgit menționează că instanța de apel s-a expus pe acest capăt de cerințe în decizia sa, motivîndu-și soluția în acest sens (pct. 15 din prezenta decizie sau f. d. 53, vol. III).

Colegiul lărgit reține că criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de fond și de apel, iar instanțele de judecată le-au dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, avînd în vedere și faptul că verificînd hotărârea atacată, inclusiv și în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărîrii atacate, de asemenea nu au fost stabilite.

Instanța de recurs concluzionează că, temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de avocatul Matusenco I. în numele inculpatului Luța Gh. urmează a fi respins, ca inadmisibil.

18. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar, declarat de avocatul Matusenco Ion în numele inculpatului Luța Gheorghe Mihail, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui **Luța Gheorghe Mihail**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia integrală publicată la 18.06.2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Moraru Petru

Sternioală Oleg

Bejenaru Iurie